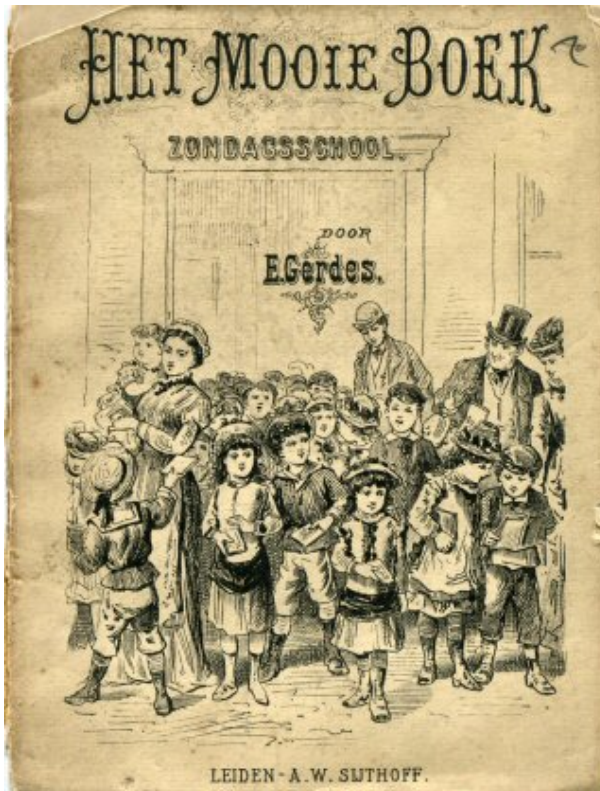

Zondagsschoolboekje

Titel: Het mooie boek

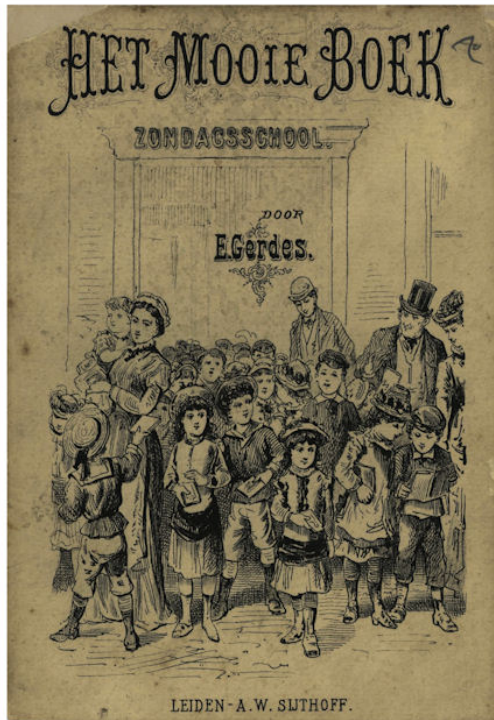
Auteur: E. Gerdes

Illustrator:

Uitgever: A.W. Sijthoff, Leiden

Druk: 1

Jaar van uitgave: 1884

HET MOOIE BOEK

DOOR

E. GERDES.

Met gekleurd Plaatje.

LEIDEN. — A. W. SLITHOFF.

HET MOOIE BOEK.

I.

HOE ER HET MOOIE BOEK UITZAG.

Drie kinderen wandelden eens door de straten eener groote stad. Men kon het hen aanzien dat zij geene kinderen waren welke in die stad woonden, want vooreerst waren zij eenigszins vreemd gekleed en ten anderen bleven zij voor iederen winkel staan kijken, gelijk dit buitenmensen gewoonlijk doen. Elk huis, dat eenigszins grootsch gebouwd was, of iederen winkel, waarin allerlei voorwerpen van weelde en waarde uitgestald waren, werd door deze drie kinderen van boven tot beneden bekeken.
f.

En als zij wat moois zagen, dan riepen zij het zoo luide uit, dat de voorbijgangers er om lachten.

Weet gij wie die kinderen waren?

Ik zal het u zeggen.

Het waren de kinderen van den schoolmeester, die op een dorpje in de nabijheid der groote stad woonde. Zij heetten Mietje, Willem en Frits. Zij waren met vader en moeder naar de stad gegaan om eenen oom te bezoeken, die daar woonde. Middelerwijl vader en moeder bij oom waren, hadden Mietje, Willem en Frits verlof gekregen om de hoofdstraat der stad eens op en neer te gaan en alles te bezien wat er merkwaardigs was.

Nadat de kinderen reeds verscheidene winkels gezien hadden, stonden zij eindelijk voor eenen grooten boekwinkel stil.

„Kijk eris!” zei Frits, „wat hangen daar mooie prenten.”

„O,” riep Willem, „wat zijn dat voor prachtige boeken! Had ik er maar een van!”

„En zie eens hier!” zei Mietje, op een boek wijzende, dat in groen leder gebonden en met gouden letters versierd was, „dat is het mooiste boek, wat ik nog ooit gezien heb. Zie, daar vlak naast ligt het zelfde boek, maar open. Kijk eens, welke mooie platen!”

„En hoe heet het?” vroeg Willem, die niet zoo groot was als Mietje en het boek niet goed zien kon.

„Het heet: „Wat men van Betlehem weet.” O, wat is dat mooi. Zie eens, daar is een plaatje, waar de Engel des nachts aan de herders in het veld verschijnt, toen Jezus geboren werd!”

Willem ging op zijne teenen staan en hield zich met de vingers aan den rand van het kozijn vast, om maar goed te kunnen zien, en Frits liet Mietje geene rust voor dat zij hem opgetild had en hij ook zien kon wat er op dat plaatje stond.

„Ik wou dat boek wel hebben,” zei Willem.

„Ik ook!” sprak Frits. „Dan konden wij te zamen lezen, vóór ons huis op de bank.”

„Ik zou ook gaarne dat boek bezitten,” zei Mietje.

„Weet ge wat? Ik zal het dadelijk aan vader en moeder zeggen en vragen of vader het voor ons wil koopen.”

„Dat is goed!” zeiden Willem en Frits.

„Komt, laat ons dan spoedig naar vader en moeder gaan,” sprak Mietje, die hare beide broertjes aan de hand nam en met hen naar het huis ging, waar hunne ouders waren.

II.

HOE DE KINDEREN HET MOOIE BOEK KREGEN.

Toen Mietje en hare broeders aan het huis van hunnen oom kwamen, was er geen tijd meer om naar het boekje te vragen. Want vader en moeder stonden op het punt weder naar huis te gaan en dus moesten de kinderen mede.

Maar onder weg kwam er geen einde aan het vertellen van alles wat zij in de stad gezien hadden. Natuurlijk spraken de kinderen ook van het mooie boekje. Vader had het ook gezien en hij kende het reeds.

„En woudt gij zoo gaarne dat mooie boekje hebben?” vroeg de schoolmeester.

„O, zoo gaarne!” riepen de kinderen als uit eenen mond.

„Welnu,” zeide de vader, „dan zal ik zorgen dat gij het boekje krijgt, maar gij moet het eerst verdienen!”

„Verdienen!” vroegen de kinderen. „Waardoor? Wat kunnen wij dan doen om het boek te krijgen?”

„Dat zullen wij u zeggen, als wij te huis zijn!” zeide vader. „Laat ons maar wat vlug aanstappen, want anders

krijgen we nog een nat pak, daar ik van verre eenige wolken zie opkomen.”

Nu liepen ouders en kinderen stevig door en gelukkig bereikten zij het dorp, waar zij woonden, eer de bui losbrak.

Des avonds zaten de kinderen bij vader en moeder aan de tafel. Mietje hield de handen in haren schoot en Willem en Frits keken toe wat moeder deed, die bezig was een paar ferne boterhammen voor de jongens te snijden.

Mietje zag haren vader vragend aan.

„Ik weet wel wat gij vragen wilt,” zeide vader, „wil ik het eens zeggen?”

„Ja vader,” sprak Mietje lachend. „Maar ik geloof dat u het toch niet raden kunt!”

„Niet? wel, gij wildet mij vragen: „wat moet ik toch doen om dat mooie boek te krijgen?” Is dat zoo niet?”

„Hé ja, vader!” antwoordde Mietje. „Maar hoe weet u dat?”

„Dat kan ik in uwe oogen zien. Vader en moeder kunnen altijd in de oogen der kinderen lezen wat kinderen gaarne hebben willen, en ook of zij zoet of stout zijn. Evenzoo kan de Heer zien wat er in ons hart omgaat.

En als gij nu aan moeder vraagt, dan zal zij u zeggen wat gij kunt doen om het mooie boek te krijgen."

"Maar moet ik het dan alleen verdienen?" vroeg Mietje.

"Wel neen, Willem en Frits moeten u helpen! Doch laat moeder u maar eerst zeggen wat gij doen moet, dan zal ik het wel aan Willem en Frits vertellen."

Vader stopte zijne pijp, en moeder die klaar was met het boterhammen snijden, zeide:

"Ik heb gehoord dat het boekje f 1,75 kost. Dat zijn vijf en dertig stuivers. Nu dacht ik, dat Mietje, als de oudste, een gulden moest verdienen, Willem tien stuivers en Frits een kwartje. Dan was het geld juist bij elkander."

"Maar hoe kan ik een gulden verdienen?" vroeg Mietje verwonderd.

"Dat zal ik u zeggen," antwoordde moeder. "Ik zie u dikwijls ledig zitten, met de handen in den schoot. Dat moet een meisje nimmer doen. Ledigheid is des duivels oorkussen, zegt het spreekwoord, en dat is wel waar. Want als men ledig zit, komen er zelden goede gedachten bij ons op. Ik zou zoo gaarne zien, dat gij des avonds bij het boterhammen maken, of des morgens als vader uit den Bijbel voorleest, of ieder oogenblik als gij anders niets te doen hebt, uw breiwerk ter hand neemt en dan

u een paar ferme winterkousen breidet. Gij kunt immers goed breien?"

"Ja, moeder!" antwoordde Mietje.

"Welnu, als gij dat doet, dan krijgt ge spoedig, en zonder dat het u veel tijd of moeite kost, een paar kousen af. En zoodra ze af zijn, krijgt gij van moeder een nieuwen gulden. Hoe vindt ge dat?"

"O, dat is prettig!" zei Mietje. "Mag ik er maar dadelijk aan beginnen?"

En zonder het antwoord van moeder af te wachten, stond zij op, kreeg het breiwerk uit haar mandje en begon te breien.

Doch plotseling scheen haar eene gedachte in te vallen.

"Maar moeder," zeide zij. "Het boek kost f 1,75 en ik heb dan maar f 1. Hoe kom ik dan aan die 75 cents?"

"Daarvoor moeten uwe broeders zorgen," antwoordde moeder. "Zij moeten u helpen, want het boek is voor uw drieën."

Nu zagen Willem en Frits vader aan en vroegen:

"Wat kunnen wij dan doen, vader? Wij willen ook zoo gaarne dat boek hebben en ook gaarne Mietje helpen."

"Ik ben blijde dat gij malkander helpen wilt," zeide vader.

"Luistert eens. Gij Willem, leert immers teekenen bij den heer M., niet waar?"

"Ja vader!"

"Welnu, verledene week liet gij mij eene teekening zien met een manshoofd er op, en toen zeidte gij mij, dat die teekening zoo heel moeilijk voor u was. Hebt gij ze reeds af?"

"Hé, neen, vader!" riep Willem. "Ik ben er nog niet aan begonnen. Zij is zoo moeilijk!"

"Ik zal u wat zeggen; als gij elken morgen een half uurtje vroeger opstaat dan gewoonlijk en bij den dag minder speelt, dan hebt gij tijd genoeg om te teekenen. En ik beloof u, als de teekening klaar is en gij uw best hebt gedaan, dan krijgt gij van mij... raad eens..."

"Een tienstuiversstukje!" riep Willem uit. "O, dat vind ik prettig! Dat is heerlijk!"

Meteen stond hij op en wilde de kamer uitgaan.

"Wat wilt ge gaan doen?" vroeg de vader.

"Ik wil mijne teekenportefeuille halen, vader," antwoordde Willem. "Ze ligt boven op de kamer; dan leg ik ze vast klaar, om morgen dadelijk te beginnen."

Wip was Willem de kamer uit en kwam eenige oogenblikken later met de portefeuille terug.

"En gij, Frits!" sprak de vader lachend, en hield zijnen

jongsten zoon een blinkend kwartje toe. "Wilt gij ook gaarne maken dat het mooie boek in uw bezit komt? Wilt gij dit kwartje verdienen?"

"Heel graag!" antwoordde Frits, die naar vader liep en op zijn knie ging zitten. "Wat kan ik er voor doen?"

"Gij kunt lezen, niet waar?" vroeg vader.

"O ja, vader. Dat weet vader immers wel."

"Maar kan kleine Jan, die dicht bij den molenaar woont, wel lezen?"

"Neen vader."

"En kleine Jan zou zoo gaarne lezen leeren, maar zijne ouders kunnen het schoolgeld niet betalen. Ook kan de arme jongen niet school komen, wijl hij aan beide voetjes lam is. Ik hoor dat hij zich zoo erg verveelt. Als hij nu lezen kon, zou hij zich niet zoo vervelen. Weet ge wat gij nu doen kunt? Ga elken middag, tusschen 12 en 2 uren naar den kleinen Jan en leer hem de letters een weinig van het spa-a-boekje. Als kleine Jan weet wat aa-p, aap is, en dat kn-aa-p knaap beteekent, dan krijgt gij dit mooie kwartje. Wilt gij dat doen?"

"O, heel gaarne!" riep Frits, sprong van vaders knie af en zocht naar iets, ergens in den hoek.

"Wat zoekt ge?" vroeg vader.

"Ik heb gisteren hier een spa-a-boekje zien liggen en

wou het maar vast krijgen, om het morgen mede te nemen."

Dit zeggende, had hij het boekje reeds gevonden en liet het vader zien.

"Nu, dit is goed," zei moeder. "Maar het is nu voor u tijd om naar bed te gaan. Eet uwe boterhammen op en gaat dan stilletjes ter ruste. Morgen kunt ge met uw werk beginnen."

De zon was den volgenden morgen even opgegaan, of twee kinderen sprongen het bed uit, dankten den Heer voor de genoten nachtrust, en kleedden zich haastig aan.

Wie waren deze beide kinderen?

Mietje en Willem.

Mietje zette zich bij het venster neder en begon aan het breien harer kousen. Willem legde de teekenportefeuille op de tafel, schrapte zich een puntje aan zijn zwart krijt en begon te teekenen.

Toen vader en moeder met Frits opstonden, werd er ontbeten. Willem legde de portefeuille wel ter zijde, maar Mietje, nadat zij eerst hare moeder geholpen had, zette het breien voort, tot dat vader uit den bijbel voorgelezen en gedankt had. Daarna gingen de drie kinderen met vader naar school.

Mietje en Willem waren alleen met moeder te huis. "Moeder!" zij Mietje met een vroolijk gezicht, terwijl zij een paar kousen in de hand hield, "ik wou maar dat vader te huis kwam. Dan kon ik vader mijne kousen toonen."

"Ik wou het ook," zei Willem, "dan kon vader eens zien hoe mooi mijne teekening is geworden."

"Hebt geduld, kinderen!" zei moeder. "Vader zal wel dadelijk hier zijn."

Juist ging de deur open en nu trad vader met Frits binnen.

"Nu kinderen," sprak de schoolmeester lachend, "hoe staat gij er mede? Ik ben met Frits naar kleinen Jan geweest, en ik heb mij verheugd hoe ver die arme jongen al is. Frits heeft zijn kwartje wel verdiend. Als nu Mietje en Willem maar klaar waren."

Moeder lachte, maar zei niets.

Thans sprongen Mietje en Willem op vader toe en toonden hem het paar kousen en de teekening.

"Ei zoo!" zei vader. "Dat had ik nog zoo spoedig niet verwacht. Kom vrouw," sprak hij tegen moeder, "krijg nu ook het boek."

De kinderen zetteden groote oogen op, want zij dachten allen, dat vader nog eerst het mooie boek moest koopen.

Toen het twaalf ure was en de school uitging, kwamen de kinderen met vader te huis. Maar weet gij wel, wie niet mede kwam? Frits niet. En weet ge waarom niet? Hij was met zijn spa-a-boekje in de hand naar den kleinen Jan gegaan, om hem te leeren lezen.

Nog nooit waren de kinderen zoo ijverig geweest als in die dagen. Mietje breide dat zij er eene kleur van kreeg en had spoedig eene kous klaar. Willem teekende elken morgen aan het manshoofd en maakte zoo vele puntjes aan zijn zwartkrijt, tot dat zijn neus ten laatste zoo zwart werd als de toppen zijner vingers, en Frits kwam weldra te huis met de boodschap dat kleine Jan de letters en de klinkletters haast kende.

"Houdt maar vol!" zeide moeder, die met blijdschap de werkzaamheden harer kinderen zag. "Misschien heeft Mietje tegen aanstaanden Zondag haar beide kousen klaar, en als dan de teekening van Willem af is en kleine Jan weet dat kn-aa-p knaap beduidt, dan — ja dan!..."

Moeder lachte, maar vader dreigde moeder met den vinger alsof hij haar beduiden wilde dat zij niets mocht zeggen.

Veertien dagen later, nadat de kinderen uit de stad terug gekomen waren, was het Zaterdagmiddag.

Maar toen moeder naar de mahonyhouten linnenkast ging en het mooie boek te voorschijn bracht, toen ging er een gejuich op van alle drie de kinderen. Zij vlogen vader en moeder om den hals en dankten hunne ouders recht hartelijk.

III.

WAT ER IN HET MOOIE BOEK STOND.

Mietje, als de oudste, kreeg het boek, maar het behoorde zoowel aan Willem en Frits als aan haar. Dadelijk gingen de kinderen naar buiten en plaatsten zich op de bank, die voor het huis stond. Mietje ging in het midden zitten, met Willem aan hare linker- en Frits aan hare rechterhand.

Allereerst werden de plaatjes bekeken. "Neen," zei Willem, "zulke mooie plaatjes heb ik nog nooit van mijn leven gezien."

En inderdaad, het was ook een keurig boekje. Het handelde over Bethlehem en vertelde van alles wat daar in die kleine stad en haren omtrek al geschied was.

Allereerst verhaalde het boek van Ruth, die bij Bethlehem woonde, waar zij, die lieve schoondochter van Naomi, met Boas trouwde en de grootmoeder van David werd. Vervolgens kwam er een plaatje, waarop David afgeteekend was, spelende op de harp te midden zijner schapen. Mietje las de geschiedenis van David voor, terwijl Willem en Frits stilltjes toeluisterden. Dan kwam eene plaat met den profeet Micha, die over Bethlehem die schoone profetie uitsprak, welke gij kunt lezen in Micha V vs. I: „En gij, Bethlehem Efratha! zijt gij klein om te wezen onder de duizenden van Juda? Uit u zal mij voortkomen, die een Heerscher zal zijn in Israël, en Wiens uitgangen zijn van ouds, van de dagen der eeuwigheid!” Vervolgens was er eene plaat, voorstellende het kindeken Jezus in de kribbe, met het gansche verhaal van hetgeen er bij die geboorte plaats vond. Dan ook hoe de Wijzen uit het Oosten tot het kindeken Jezus te Bethlehem kwamen en kostelijke geschenken brachten voor den „geboren koning der Joden.” Ook de gruwelijke kindermoord te Bethlehem door den wreeden koning Herodes, en eindelijk hoe de stad Bethlehem er thans uitziet.

Dit alles was in het mooie boek opgesteld, met nog veel meer dan ik u vertellen kan. De kinderen lezen het niet dadelijk uit, want dat konden zij niet; ook wilden

zij liever morgen, na kerktijd, weder het mooie boek ter hand nemen.

Mietje wilde het boek sluiten en in huis gaan, maar Willem zag hier en daar een versje staan en verzocht zijne zuster nog eens een versje voor te lezen. Mietje sloeg het boek weér open, zocht een oogenblik en las toen het volgende vers voor:

Als 'k lees hoe de Heer, toen Hij wandelde op aerd,
In vroegere dagen, zeer lange voor dezen,
Ook kind'ren, hoe klein, om zich heen heeft vergaerd,
Dan denk ik: oeh, had ik met hen moge wezen!

Dan had Hij Zijn hand op het hoofd mij gelegd,
Dan had Hij misschien op Zijn schoot mij genomen;
Dan had ik gehoord, hoe Zijn stem heeft gezegd:
Verhindert de kind'ren niet tot Mij te komen.

Maar of ik ook toen Hem niet anders mocht,
Nu mag ik Hem aan'ren, en bidden, en loven;
En heb ik bemeld Hem ernstig gezocht,
Dan zie ik hier nammaals mijn Heiland daarboven.

Daar boven, daar is het zoo heerlijk en schoon,
Daar heeft Hij voor al Zijn verlostes een woning.
Daar zijn ook veel kind'ren geschaard om Zijn troon,
Derzaken is 't rijk van den hemelschen Koning.

De kinderen vonden dit versje heel schoon, en besloten om het spoedig van buiten te leeren. Nu gingen zij in huis en dankten vader en moeder nogmaals hartelijk voor dat mooie — mooie boek.

Maar sedert dien tijd breidde Mietje altijd even ijverig, teekende Willem des morgens vroeg, en ging Frits dikwijls naar den kleinen Jan, die in zeer korten tijd lezen kon.

Wie van mijne lezers wil ook op die wijs een mooi boek verdienen?